

Erasmus Malta 2025

Staż absolwencki
Marcelina Dziedzic, Zuzanna Bukowska

O nas

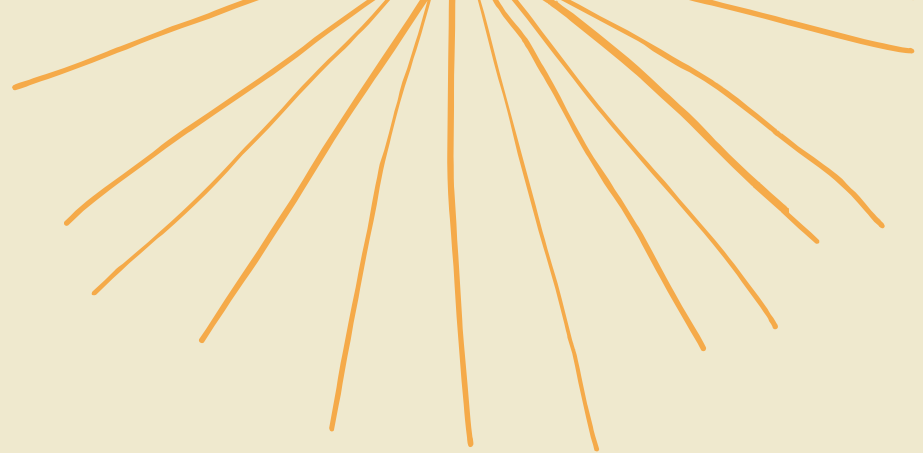
Marcelina

Ukończyłyśmy studia weterynaryjne na WMW UP Lublin w lutym 2024 roku. Przez rok miałyśmy niesamowitą okazję odbywać staże absolwenckie w klinikach weterynaryjnych w różnych krajach Europy i nadeszła pora, żeby opowiedzieć Wam o już niestety ostatnim z nich.

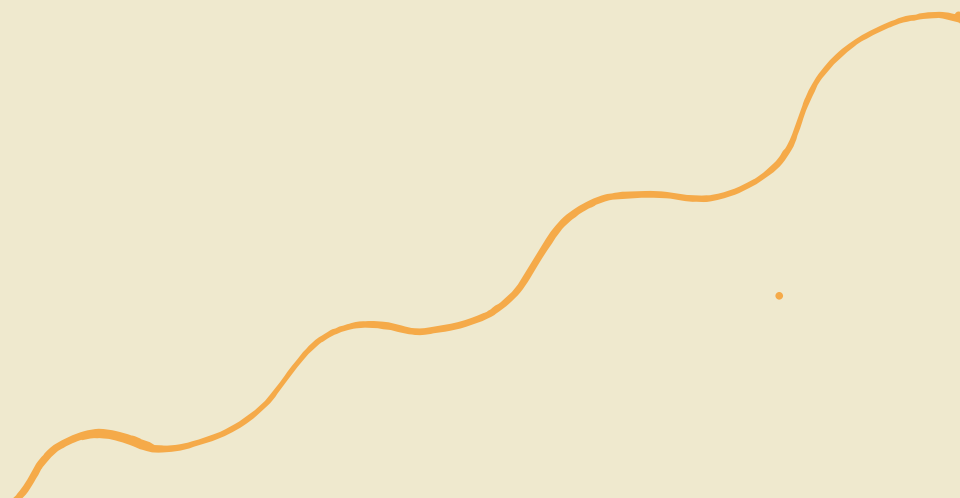
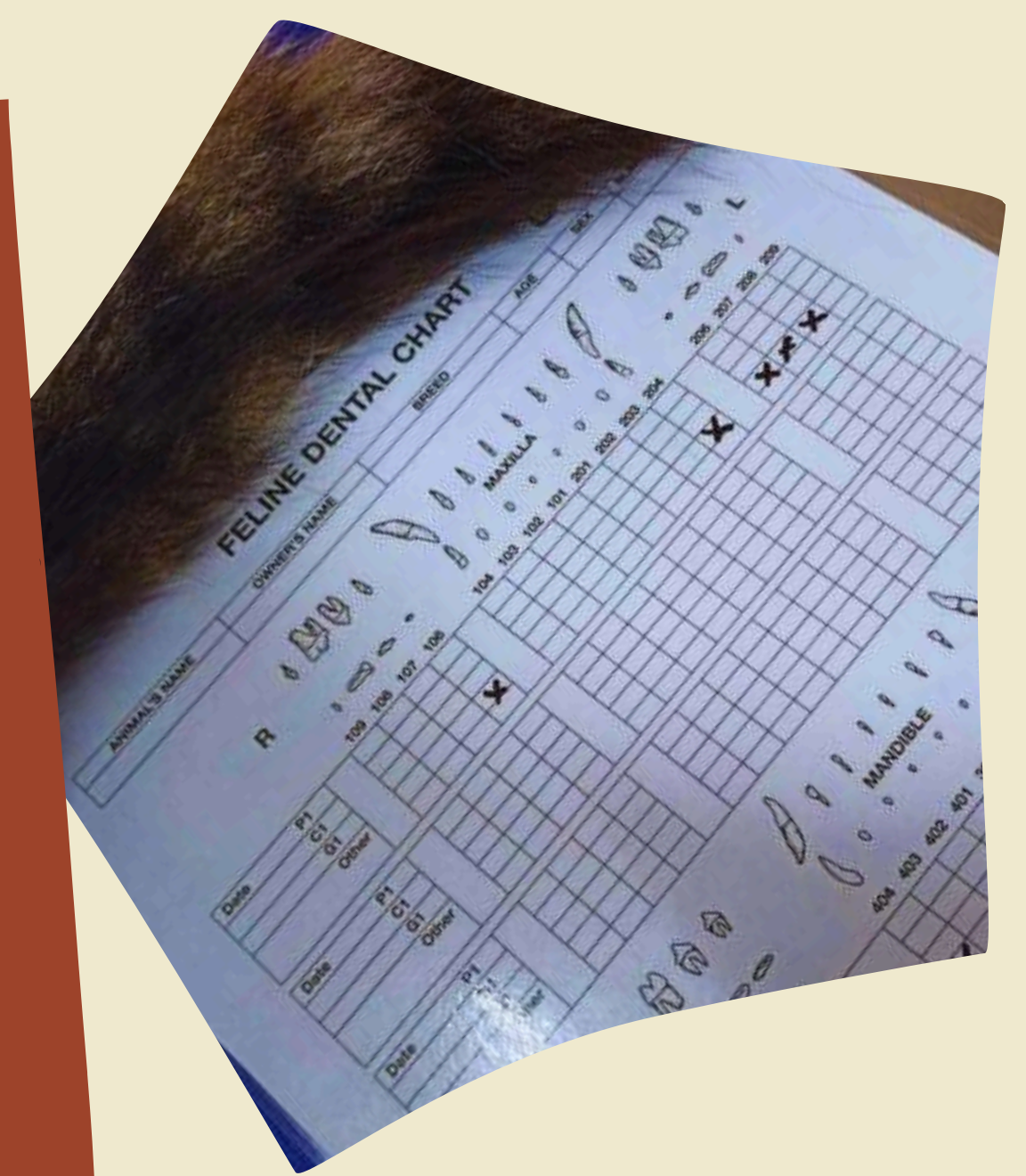
Zuza

Animal Medical Centre

Klinika, w której spędziłyśmy ostatni erasmusowy miesiąc było Animal Medical Centre w H'Attard na Malcie.

Nasi pacjenci

Transport

Na Maltę można dostać się jedynie drogą powietrzną lub morską. My standardowo dotarliśmy na miejsce samolotami linii Ryanair, która oferuje loty na lotnisko Luqa z większości polskich portów lotniczych.

Po samej wyspie poruszaliśmy się komunikacją miejską (pamiętajcie, że obowiązuje tam ruch lewostronny!). Wszystkim wybierającym się tam na dłużej polecamy zaopatrzenie się w kartę Tallinja, dzięki której (poza kosztem jej wyrobienia) bezterminowo podróżujecie autobusami po Malcie i Gozo za darmo ;) (a przy sprzyjającej pogodzie również promami między Vallettą a ich Trójmiastem oraz Sliemą)

Zakwaterowanie

Zakwaterowania szukałyśmy głównie przez stronę AirBnB. W związku z naszą wizytą na Malcie poza sezonem, mogłyśmy wybierać spośród wielu ofert. Ostatecznie nasz pobyt spędziłyśmy w tradycyjnym, starym maltańskim domu i było to wyjątkowe przeżycie, ponieważ choć mogłyśmy się cieszyć pięknymi podłogami, wysokimi sufitami i tradycyjnym maltańskim balkonem, to doskwierał nam brak ogrzewania oraz wyraźnie niedomagająca instalacja wodna.

Malta

Republika Malty to wyspiarskie państwo-miasto położone na Morzu Śródziemnym obejmujące cały archipelag Wysp Maltańskich. W skład archipelagu wchodzi trzy główne zamieszkane wyspy:

Malta

Gozo

Comino

A także Wyspa Manoela (na którą z Malty można dostać się pieszo, dzięki łączącemu je mostowi), Wyspa św. Pawła, Cominotto, Filfla i szereg innych mikrowysepek i skał.

Valletta

Obecną stolicą Malty jest Valletta - wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO miasto, budowane w czasach, gdy wyspa należała do Zakonu Kawalerów Maltańskich. Początkowo służyło jako twierdza do obrony przed atakami ze strony Imperium Osmańskiego, stąd charakterystyczna zabudowa obronna.

Miano stolicy Valletta uzyskała w XIX wieku, gdy Malta stała się kolonią brytyjską, ale pozostała stolicą nawet po odzyskaniu niepodległości i jest nią do dziś.

Upper Barrakka Gardens

Na uwagę zasługują piękne ogrody Valletty, a szczególnie Upper Barrakka Gardens, znajdujące się na górnej kondygnacji Bastionu św. Piotra i Pawła oraz bliźniacze do nich

Lower Barrakka Gardens

znajdujące się na szczycie Bastionu św. Krzysztofa. Dawniej były to prywatne ogrody włoskich rycerzy Zakonu Św. Jana. Rozlega się z nich widok na Grand Harbour.

Ciekawostka

Na dolnej kondygnacji Bastionu św. Piotra i Pawła znajduje się Saluting Battery, gdzie od poniedziałku do soboty, o godz. 12:00 i 16:00, członkowie Malta Heritage Society, ubrani w mundury Artylerii Brytyjskiej, oddają salut armatni.

Sam wystrzał można oglądać za darmo, na przykład z Ogrodów Barrakka lub ze znajdującego się po przeciwnej stronie zatoki punktu widokowego La Guardiola.

Istnieje również możliwość zakupu biletu wstępu na Saluting Battery, w ramach którego zwiedza się również m.in. Malta at War Museum oraz uczestniczy w krótkiej prelekcji prowadzonej przez Malta Heritage Society.

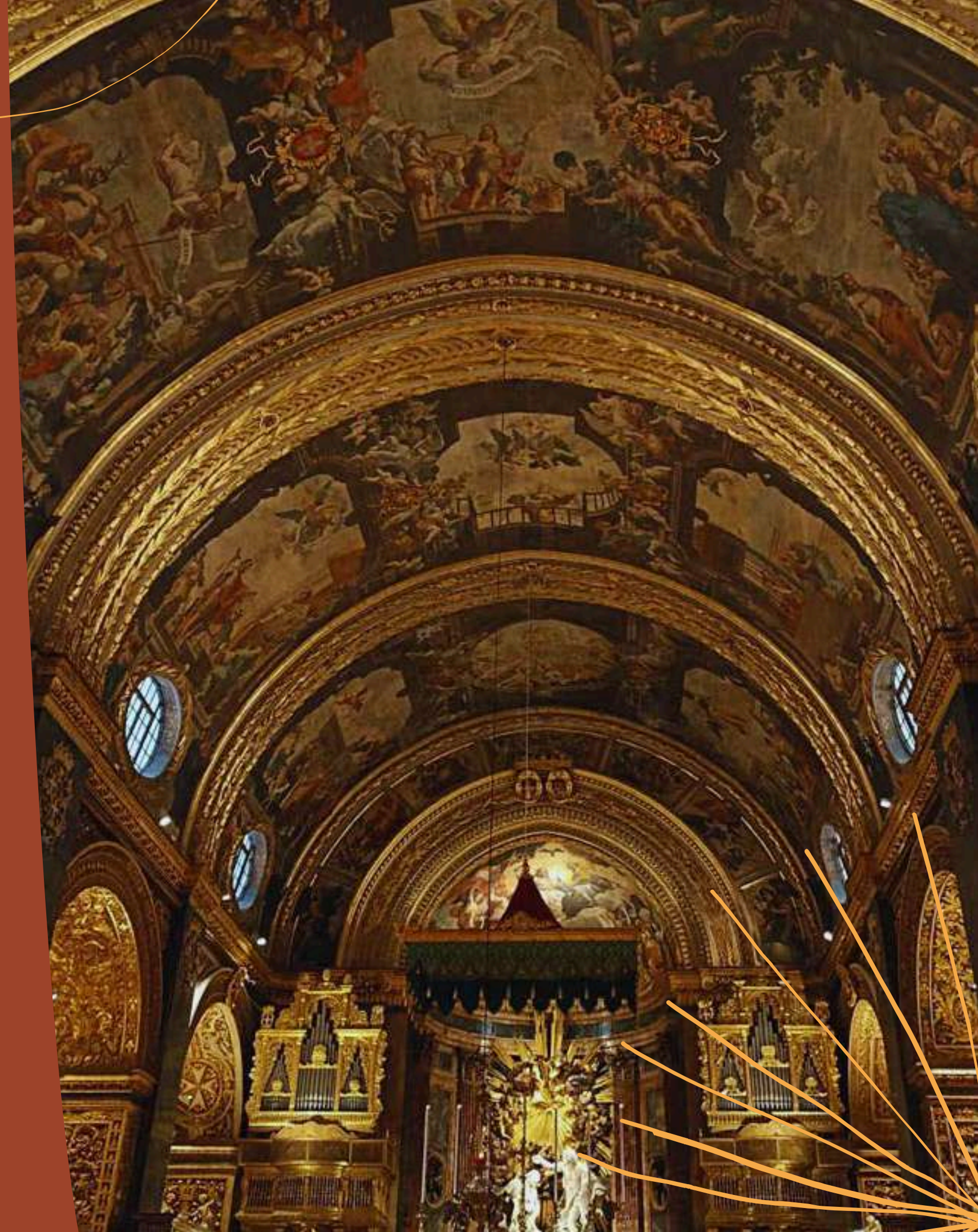

St. John's Co-Cathedral

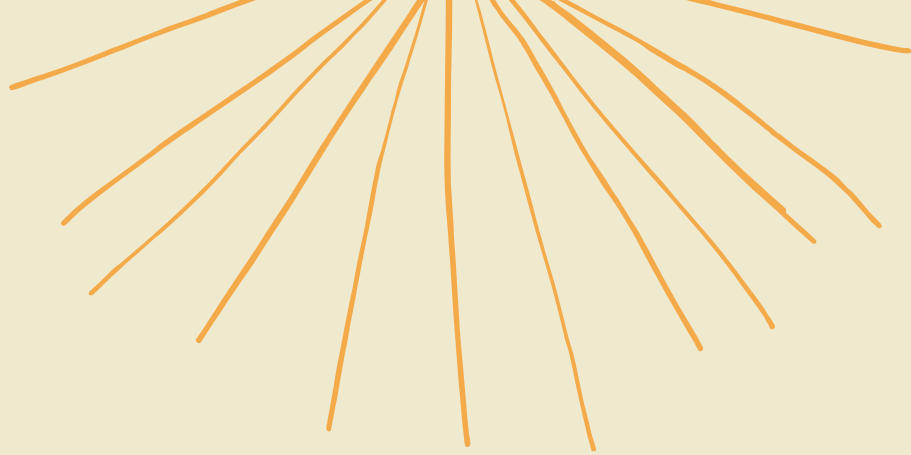

Rzymskokatolicka konkatedra poświęcona św. Janowi Chrzcicielowi. Wnętrze kościoła uważane jest za jeden z najwspanialszych przykładów architektury dojrzałego baroku w Europie.

Konkatedra ta jest domem dla jedynych 2 obrazów Caravaggio znajdujących się na terenie Malty, w tym dla jego największego rozmiarami i jedyne go sygnowanego na froncie dzieła - Ścięcia św. Jana Chrzciciela.

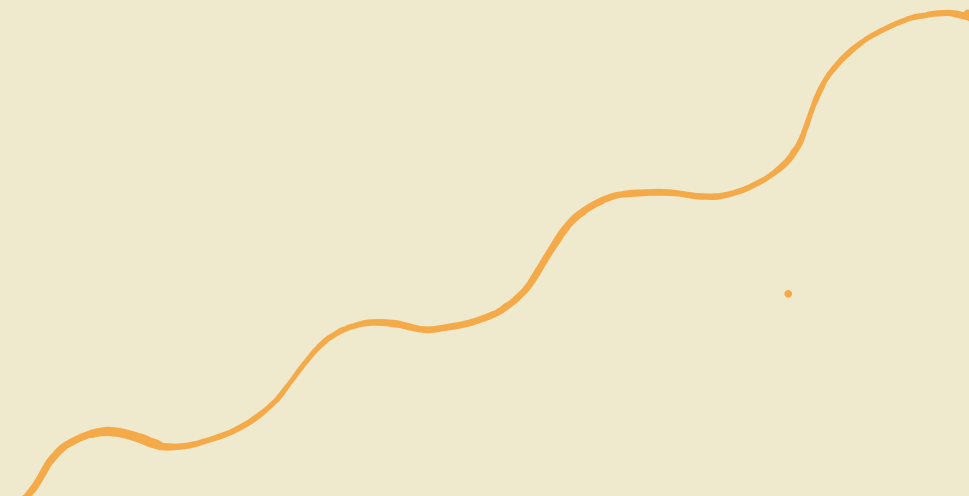

Muzeum Archeologiczne

W deszczowy dzień polecamy odwiedzić Muzeum Archeologiczne w Valletcie, w którym można zapoznać się z historią tego wyspiarskiego państwa od początków jego istnienia.

A clay representation of a female figure lying sideways on a couch. It has traces of red ochre and is very finely crafted with a lot of detail being given even to the feet of the couch. May represent deity of eternal sleep.
PROVINCE: MAL SAU

Il-gallarija

Charakterystycznym elementem architektury Valletty oraz innych miasteczek Malty są kolorowe zabudowane balkony, w języku maltańskim nazywane il-gallarija.

Po kilku dniach na wyspie zobaczycie, że są one wszechobecne i występują w wielu wersjach kolorystycznych, zawsze dopasowane do drzwi wejściowych i okiennic.

Mdina

Niegdyś tętniąca życiem pierwsza stolica Malty, założona już przez Fenicjan, rozbudowana przez Rzymian.

Dziś małe ufortyfikowane miasteczko, leżące de facto na terenie większego miasta - Rabatu. Nazywana obecnie "Silent City", czyli Miastem Ciszy - na dzień dzisiejszy zamieszkuje ją jedynie 278 osób - są to głównie maltańskie rodziny, które przekazują sobie posiadłości z pokolenia na pokolenie. Po zmroku zapada tutaj kompletna cisza. Spacerując starymi uliczkami można przenieść się w czasie kilka wieków wstecz.

The Three Cities

Malta posiada swoje własne Trójmiasto, w skład którego wchodzi:

Birgu (Vittoriosa)

Isla (Senglea)

Bormla (Cospicua)

Birgu

Kiedy na wyspie pojawili się Joannici, stwierdzili oni, że Mdina nie ma dobrej strategicznie lokalizacji, aby pozostać stolicą. Valletta jednak wtedy jeszcze nie istniała (jak już wspominałyśmy, została zbudowana właśnie przez Zakon). Tak więc na drugą stolicę Malty zostało wybrane Birgu - położone na przeciwko Valletty, po drugiej stronie zatoki.

W Birgu na uwagę zasługują Pałac Inkwizytora i Fort St. Angelo.

Tramwaj wodny

Między przystanią w Bormli a portem w Valletcie w ciągu dnia regularnie kursuje tramwaj wodny.

Przy sprzyjającej pogodzie jest to dużo szybszy sposób na przedostanie się ze stolicy do Trójmiasta.

Posiadając kartę Tallinja nie trzeba kupować biletu, ponieważ promy te kursują w ramach Malta Public Transport.

Mosta

Miasteczko w sercu Malty, znane przede wszystkim ze swojej Rotundy, będącej największym kościołem na wyspie.

Wstęp do świątyni jest płatny 5 euro, ale w cenie jest także audioprzewodnik (również w j. polskim), wejście na balkon pozwalający przyrzeć się kopule z bliska oraz zejście do schronów z czasów II wojny światowej, znajdujących się pod bazyliką.

Marsaxlokk

Wioska rybacka słynąca z kolorowych łódeczek. Łuzzu zawsze pomalowane są na charakterystyczne kolory – najczęściej jest to żółty, niebieski, czerwony i zielony. Dziób jest mocno zadarty do góry, a na nim niemal zawsze zobaczyć można także parę oczu – jest to odwołanie do oczu Horusa czy Ozyrysa. Mają one chronić rybaków na morzu.

Hofriet Window

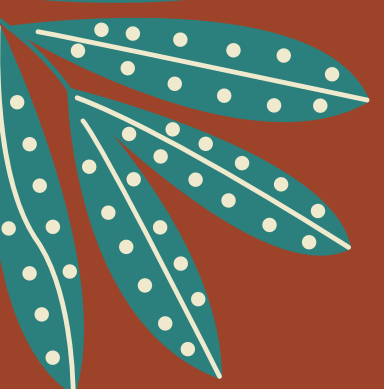
Piękna formacja skalna na trasie z Marsaxlokk do St. Peter's Pool. Trasę można przebyć pieszo (choć ścieżka nie jest zbyt dobrze oznakowana) lub przepłynąć łódką z rybackiej wioski.

St. Peter's Pool

Jedno z najpiękniejszych naturalnych kąpielisk na Malcie, otoczone półokrągłą formacją skalną.

Popeye Village

Niezwykle oryginalna i barwna wioska, która powstała na potrzeby filmu-musicalu "Popeye" nad lazurową zatoką Anchor Bay.

Po realizacji filmu w wiosce powstał park rozrywki.

Według nas najlepiej wioskę oglądać z Popeye Village Viewpoint, znajdującego się tuż nad zatoką.

Mellieha

Odwiedzając Popeye Village można przy okazji wstąpić do uroczego miasteczka Mellieħa

Kościół Narodzenia NMP
z Mellieħy

Sztuka uliczna

Sea View Cafe

Għadira Nature Reserve

Rezerwat przyrody Għadira. Obejmuje słonawe jezioro i siedlisko słonych bagien. Ze względu na suchy klimat Malty stałe obszary wód śródlądowych są rzadkością, co sprawia, że mokradła Għadira są niezwykle ważnym siedliskiem dla ptaków i innych dzikich zwierząt. Wiele z obserwowanych tutaj ptaków to ptaki migrujące, które zatrzymują się, aby odpocząć przed dalszą wędrówką.

Jednak dla nas głównym celem i największą atrakcją był fakt, iż występują tu w środowisku naturalnym kameleony!

The Red Tower

Wieża św. Agaty, nazywana też Czerwoną Wieżą (z oczywistych względów :P). Jest jedną z wież obserwacyjno-ostrzegawczych, z której nadzorowano obszar pomiędzy Maltą a wyspami Gozo i Comino.

Paradise Bay

To naprawdę iście rajska zatoka z przepiękną plażą, a jeśli pójdzie się na spacer klifami ponad nią, można obejść cały cypel aż do punktu widokowego poniżej Red Tower.

Birkirkara

Podczas naszego pobytu trafiłyśmy na Święto Nawrócenia Św. Pawła, którego kult tutaj jest ogromny, ze względu na legendę, wg której św. Paweł rozbił się u wybrzeży Malty (w miejscu nazwanym od tego wydarzenia wyspą św. Pawła). Najpiękniejsze dekoracje z okazji tego dnia znalazłyśmy właśnie w Birkirkarze, gdzie znajduje się kościół p.w. tego świętego.

San Anton Gardens

W odległości ok. 15 minut spacerkiem od naszej kliniki znajdują się Ogrody Św. Antoniego, na terenie których usytuowana jest oficjalna rezydencja prezydenta Malty.

San Anton Palace

Fontanna z żółwiami

Staw z kaczkami

Tarxien Temples

Świątynie w Tarxien - ruiny maltańskich świątyni megalitycznych z okresu neolitu i epoki brązu.

Budowa najstarszej świątyni datowana jest na ok. 3500r. p.n.e.

Wpisane na listę UNESCO razem z innymi budowlami o tym charakterze na terenie wysp Gozo i Malta.

Z jakąkolwiek legitymacją studencką bilet wstępu w cenie €4,50

Għajn Tuffieħa

Malowniczo położona zatoka z piaszczystą plażą, nazywana przez wielu najpiękniejszą zatoką na Malcie. Zimą odwiedzana głównie przez surferów, chociaż ścieżki prowadzące na szczyt otaczającego ją wzniesienia zachęcają również do pieszych wycieczek.

Qarraba Bay

Oddzielona od Għajn Tuffieħa cyplem, trudno dostępna zatoka, słynąca z naturalnej glinki. Zejście jest bardzo strome, dlatego należy być szczególnie uważnym.

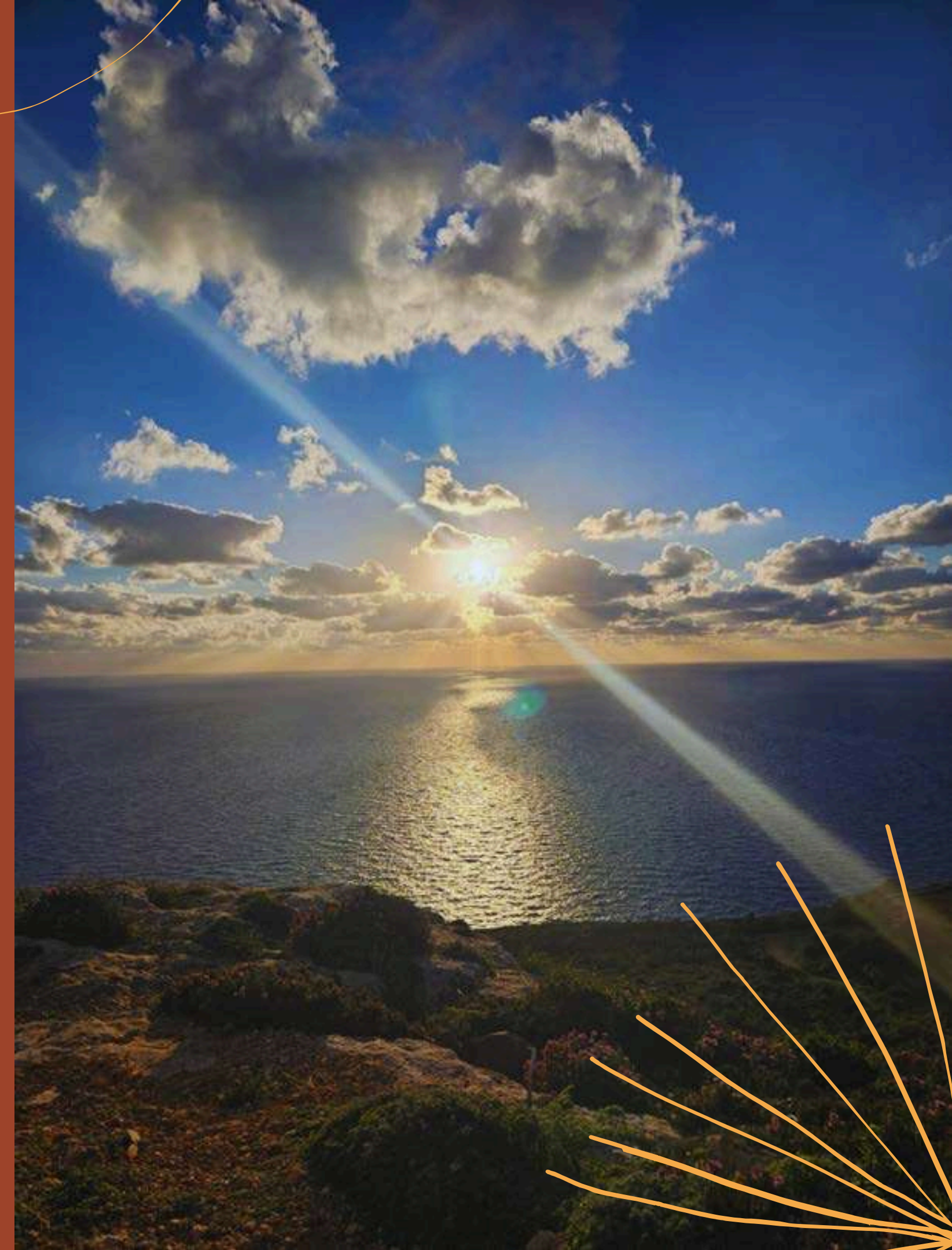

Dingli Cliffs

Klify Dingli to najwyższe klify na wyspie i roztacza się z nich zapierający w piersi widok, szczególnie imponujący podczas zachodu słońca. Klify można podziwiać z najwyższego wzniesienia na wyspie Ta'Dmejrek lub z uroczej promenady biegnącej bezpośrednio ponad nimi. Wzdłuż drogi ustawione są ławeczki, a w pewnym miejscu natrafimy również na niewielką kaplicę św. Marii Magdaleny, z tarasu której również możemy podziwiać klify oraz niewielką, niezamieszkałą wysepkę Filflę.

Għar ir-Riħ

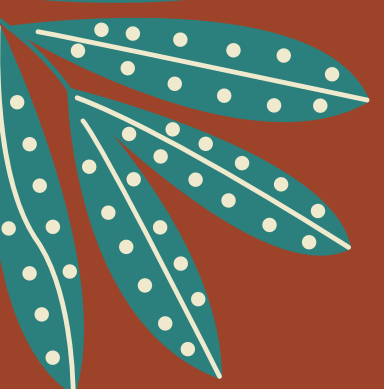
Jedna z ukrytych perełek Malty - jaskinia z przepięknym widokiem. Dojście do samej jaskini jest słabo oznakowane i trzeba się trochę powspinać, więc pewnie nie będzie to atrakcja dla każdego, ale w naszym odczuciu warto!

Għar Lapsi

Kolejna perełka - naturalne kąpielisko uczęszczane głównie przez localsów. Sympatię wśród mieszkańców zawdzięcza pięknej krystalicznej wodzie, 40-metrowej jaskini i małej liczbie turystów.

Roman Road

Rzymska Droga i związany z nią szlak Xemxija Hill Heritage Walk to fascynujący spacer przez historię. Trasę zaczynamy od miasteczka Xemxija, z którego droga wybudowana przez Rzymian poprowadzi nas do starożytnych uli założonych wśród skał ponad dwa tysiące lat temu, do jaskiń zamieszkiwanych przez antycznych maltańskich rolników, pokaże nam najstarsze drzewo karobowe na wyspie liczące ponad tysiąc lat oraz pozwoli zobaczyć łaźnie rzymskie i ślady wózków sprzed tysięcy lat.

Gozo

Drugą co do wielkości wyspą Republiki Malty jest Gozo. Najłatwiej i najtaniej jest dostać się na nią promem Gozo Channel z portu w miejscowości Ċirkewwa zlokalizowanej na północy Malty.

Przeprawa z Malty na Gozo jest nieodpłatna, dopiero w drodze powrotnej trzeba posiadać bilet, który dla pasażera "pieszego" kosztuje €4,65.

Transport publiczny na Gozo jest realizowany przez tę samą firmę, co na Malcie, więc posiadając kartę Tallinja możemy swobodnie poruszać się komunikacją miejską także na tej wyspie.

Wied il-Għasri

Wąwóz morski otoczony kamiennymi klifami, wzdłuż których można przejść po schodach prowadzących do małej kamienistej plaży.

Wied il-Mielah Window

Most skalny znajdujący się na końcu doliny Wied il-Mielah. Równoległe do starego koryta rzeki znajdują się wąskie schody, dzięki którym można z bliska podziwiać tę formację skalną.

Inland Sea

Jak sama nazwa brzmi, to tzw. "Wewnętrzne Morze". Zatoka powstała kilka milionów lat temu w wyniku tzw. uskoku geologicznego. Utworzył się przesmyk, przez który woda wlała się do środka.

Dwejra Bay

Skalista zatoka. Na powierzchni wybrzeża widać liczne zastygłe skamieliny. Na terenie Dwejra Bay, oprócz wyżej opisanego Inland Sea, znajduje się także m.in. Blue Hole, a do 2017 roku turystów w te strony przyciągało Azure Window, które niestety nie przetrwało do dnia dzisiejszego.

Comino

Trzecią co do wielkości i popularności wyspą Republiki Malty jest Comino, słynące głównie z Blue Lagoon - pięknej cieśniny o krystalicznej turkusowej wodzie.

My na Błękitną Lagunę dostaliśmy się łodzią z wyspy Gozo. Wychodząc z terminalu pasażerskiego portu w Mgarr można od razu spotkać przewoźników, oferujących rejs na Comino, a w cenie biletu w drodze powrotnej ogląda się także malownicze jaskinie.

Comina

Blue Lagoon

Crystal Lagoon

Cominotto

Jaskinie

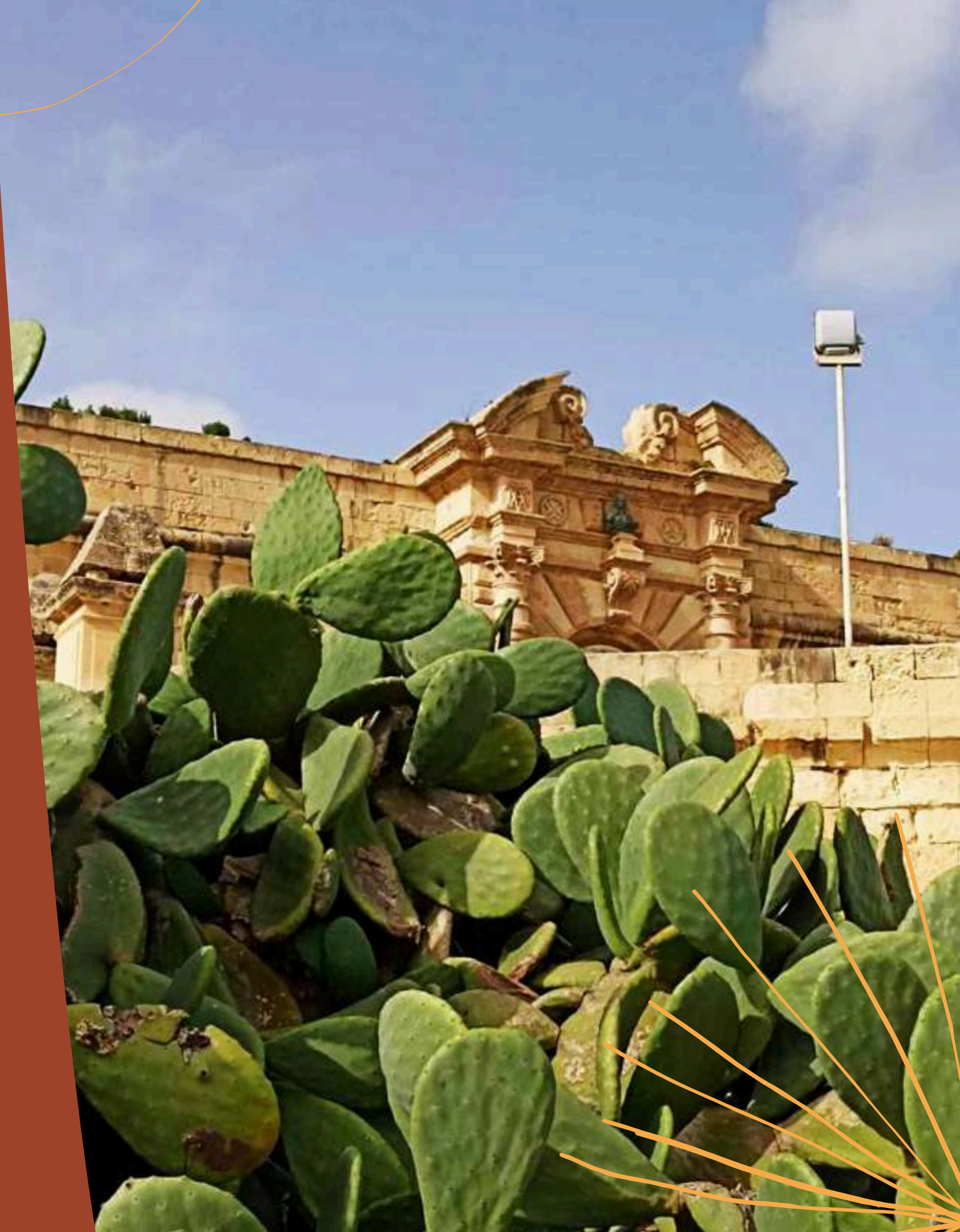

Wyspa Manoela

Ostatnią z wysp Archipelagu Maltańskiego, jaką udało nam się odwiedzić, była Wyspa Manoela, połączona z głównym lądem Malty mostem.

Na wyspie od XVIII wieku znajduje się fort gwiazdzisty, a obecnie również stocznia i przystań jachtowa. Jeszcze do niedawna mieściło się tu również nieformalne schronisko dla kaczek i innych ptaków wodnych - Duck Village (bardzo żałujemy, że już nie istnieje).

Jedzenie

Pastizzi

Nugat z Gozo

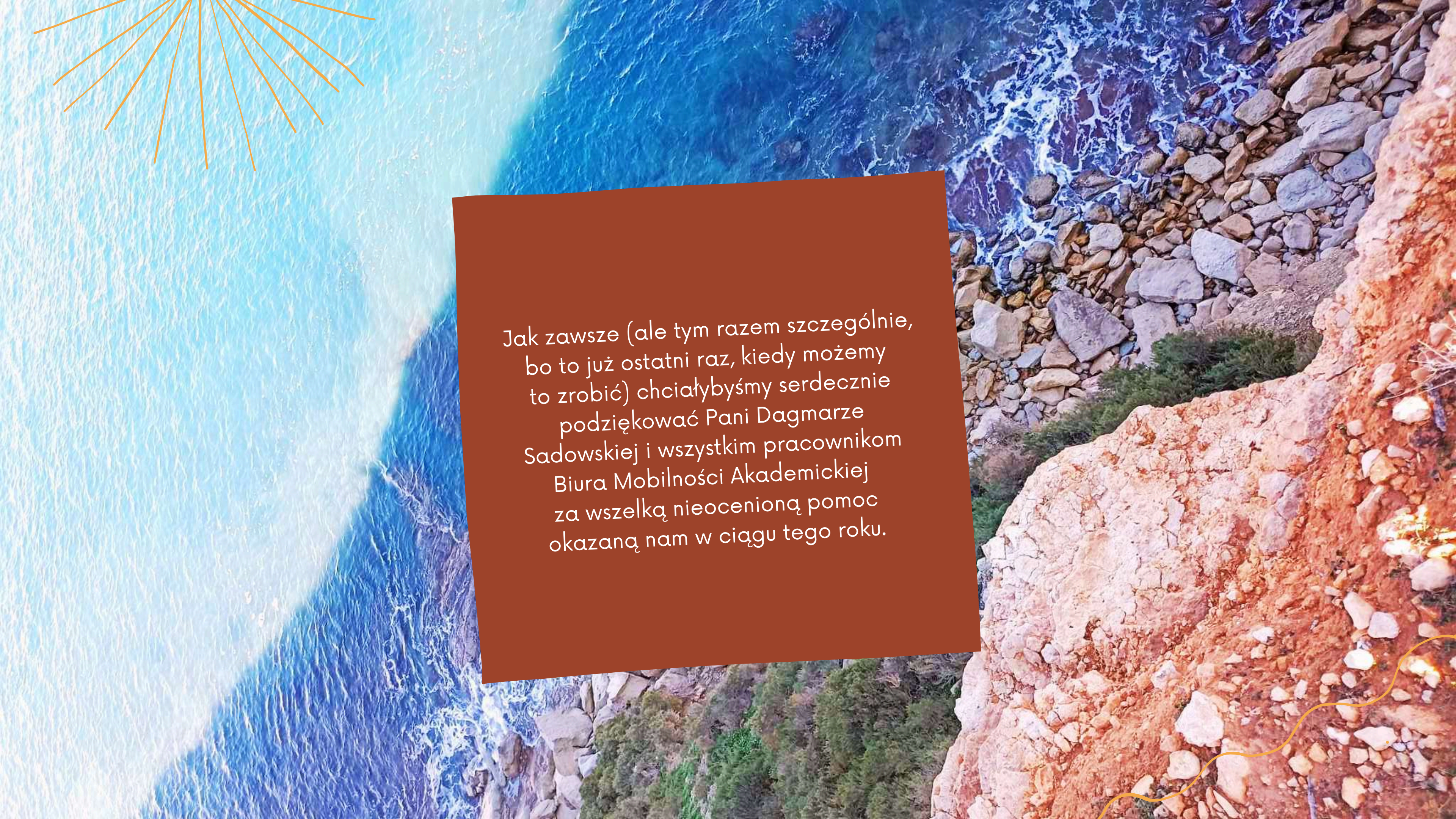

Imqaret

Dżem z opuncji

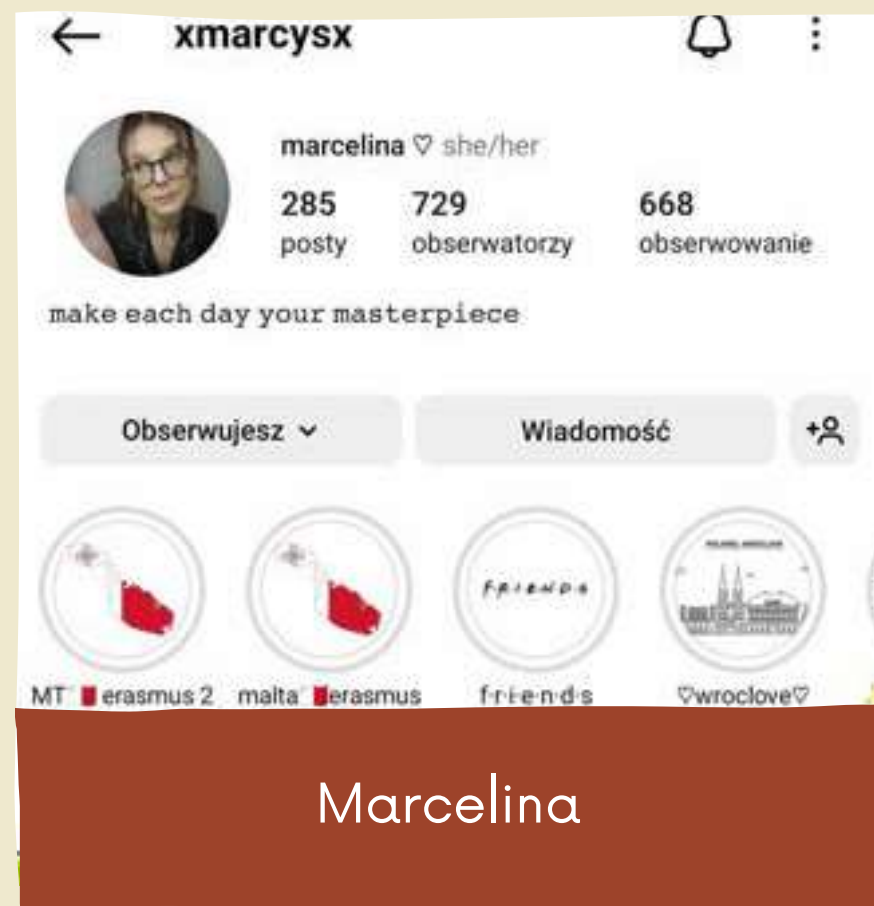

An aerial photograph of a rocky coastline. The water is a vibrant turquoise color, transitioning to a deeper blue as it meets the shore. The rocks are a mix of grey, brown, and reddish-orange. A brown, semi-transparent text box is overlaid on the right side of the image. In the top left corner, there is a stylized sun icon made of orange lines. In the bottom right corner, there is a wavy orange line.

Jak zawsze (ale tym razem szczególnie, bo to już ostatni raz, kiedy możemy to zrobić) chcielibyśmy serdecznie podziękować Pani Dagmarze Sadowskiej i wszystkim pracownikom Biura Mobilności Akademickiej za wszelką nieocenioną pomoc okazaną nam w ciągu tego roku.

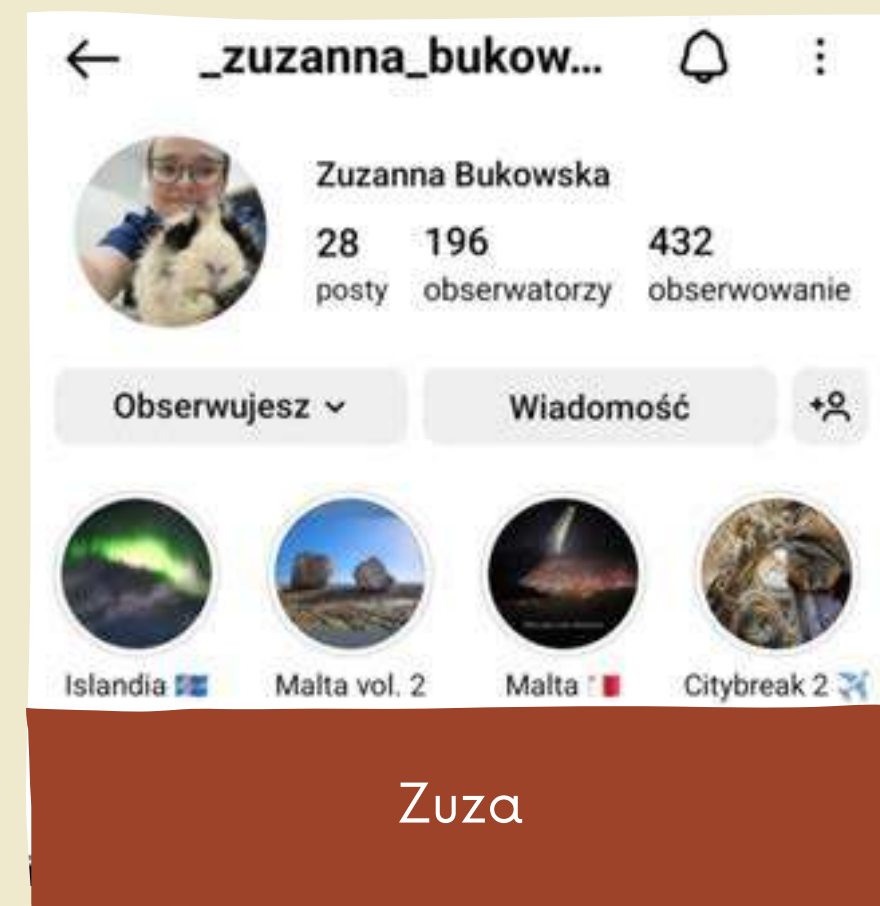
Kontakt do nas

Marcelina

W razie jakichkolwiek innych pytań dotyczących tej konkretnie mobilności lub praktyk w ramach programu Erasmus+ ogólnie, zapraszamy do kontaktu z nami przez media społecznościowe - wystarczy kliknąć w zrzuty ekranu obok ;)

Zachęcamy też do obejrzenia naszych relacji z tego i innych wyjazdów.

Zuza

*Grazzi
trafna!*